

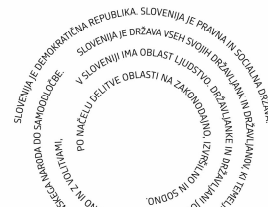

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 94 19, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 430-03/15-2/

Datum: 2. 11. 2015

Na podlagi 42., 126. in 133. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo pripravil

POROČILO

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A), druga obravnava, EPA 729-VII.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 18. seji 28. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila skupina 5000 volivk in volivcev.

Na podlagi zahteve skupine poslancev, s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer, da se o Predlogu zakona opravi splošno razpravo, je Državni zbor na 11. redni seji 25. 9. 2015 to razpravo tudi opravil in sprejel sklep, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači primeren za nadaljnjo obravnavo.

Pri delu Odbora so sodelovali:

- predstavnika predlagatelja – mag. Andreja Poje in Jakob Počivalšek
- predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z državno sekretarko Martino Vuk
- Vlada Republike Slovenije, dr. Andreja Črnak - Meglič
- Zakonodajno-pravna služba, predstavnica Miroslava Palhartinger
- Zveza delavskih sindikatov Slovenije - Solidarnost
- Gospodarska zbornica Slovenije
- Konfederacija novih sindikatov Slovenije - Sindikat neodvisnosti KNSS
- Konfederacija sindikatov Slovenije PERGAM
- Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
- Združenje delodajalcev Slovenije
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

Odboru je bilo posredovano naslednje gradivo:

- Predlog zakona
- Mnenje Zakonodajno-pravne službe
- Mnenje Vlade
- vloženi amandmaji koalicije in Poslanske skupine Združene leve
- poziv Gospodarske zbornice Slovenije v zvezi z redefinicijo minimalne plače

- javno pismo v zvezi s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (Zveza svobodnih sindikatov, Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije, Slovenska zveza sindikatov Alternativa, Konfederacija novih sindikatov Slovenije, Zveza delavskih sindikatov Slovenije - Solidarnost, Konfederacija sindikatov 90 Slovenije, Konfederacija sindikatov Pergam Slovenije).

* * *

Zakonodajno-pravna služba (ZPS) je Predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika in dala konkretne pripombe **k 2. členu**.

Vlada je v svojem mnenju Predlogu zakona ne nasprotuje in podpira predlagane spremembe in dopolnitve ureditve minimalne plače. Poudarja pa, da si je pri vprašanju definicije in višine minimalne plače potrebno prizadevati za konstruktiven socialni dialog in doseganje najširšega možnega soglasja socialnih partnerjev. Na ta način je potrebno v prihodnosti pristopiti k celostni in sistemski ureditvi navedenega področja, ob hkratni smiselni ureditvi vprašanja stroškov dela in ukrepov na področju davkov in prispevkov za socialna zavarovanja. Pri sistemskem ukrepanju je pomembna povezava politike plač s prestrukturiranjem bremen javnih dajatev, katerega cilj je med drugim tudi smiselno znižanje obremenitve dohodkov iz dela. Ob spoštovanju socialnega dialoga si bo tako ob sprejemu predlaganih rešitev potrebno tudi v prihodnje prizadevati za definicijo in višino minimalne plače, kot jo poznajo ostale primerljive države, ob hkratnem upoštevanju učinkov takšnih sprememb na družbeno blaginjo in gospodarski razvoj.

* * *

V poslovnem roku so s strani kvalificiranih predlagateljev **amandmaje vložili:**

- Poslanske skupine SMC, DeSUS in SD za novi **1. a člen in k 2. členu**
- Poslanska skupina ZL k **1. členu**.

* * *

Predstavnica predlagateljev mag. Andreja Poje je predstavila ključne cilje predloga zakona, s katerim želijo predlagatelji zakona zagotoviti ustrežnejšo zakonsko ureditev minimalne plače. Z zakonom se zasleduje načelo, da mora biti tudi delavec, prejemnik minimalne plače, priznan in izplačan dodatek za nočno, nedeljsko delo in praznično delo, ki naj se poleg nadurnega dela doda na bruto minimalno plačo. S tem se vzpostavlja enakopravnejša obravnava delavcev, ki prejemajo minimalno plačo in ki opravljajo svoje delo v neugodnem delovnem času (ponoči, v nedeljo, na praznike in dela proste dneve po zakonu), glede na tiste delavce, ki prav tako prejemajo minimalno plačo, vendar svojega dela v neugodnem delovnem času ne opravljajo. Tako bodo tudi zaposleni na minimalni plači nagrajeni za delo, ki ga opravljajo v neugodnem delovnem času. Predlog spremembe zakona sledi dosednji definiciji minimalne plače, iz katere je že izvzet dodatek za nadurno delo in le-to dopolnjuje z ostalimi dodatki, ki pripadajo delavcem za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa.

Predstavnica ZPS, ki je je Predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika, je povedala, da so z vloženimi amandmaji za novi 1. a člen in k 2. členu njihove pripombe upoštevane,

ostalo bodo, skladno z napovedjo v pisnem mnenju, popravili pri pripravi besedila za objavo v Uradnem listu.

Predstavnica Vlade je predstavila Mnenje Vlade in povedala, da Vlada Predlog zakona podpira, saj je predlagana definicija minimalne plače, iz katere se izloča dodatek za nočno delo, za delo v nedeljo ter delo na praznike in dela proste dneve, pravična. Opozorila je na netočne navedbe, da naj bi šlo pri tem za dvig minimalne plače in še enkrat poudarila, da gre za redefinicijo. Izpostavila je, da razprava o redefiniciji minimalne plače ni nova. Že leta 2010 se je v času pogajanj med socialnimi partnerji glede minimalne plače pojavilo vprašanje, kaj naj bi bilo všteto v minimalno plačo, vendar je zaradi gospodarske krize bila sprejeta in usklajena le rešitev o višini minimalne plače. Vlada je ob sprejemanju stališča glede predloga zakona izhajala iz primerjalnih ureditev v članicah EU in ugotovila, da nobena druga članica EU omenjenih treh dodatkov ne vseva v minimalno plačo, razen Hrvaška. Za zaključek je izpostavila, da potrebujemo celovito ureditev plačne politike, davčno reformo, ki bo sledila cilju zmanjšanja obremenitve dohodkov iz dela, pri čem aktivnosti za doseg tega že potekajo.

V **razpravi**, ki je potekala o **1. členu** Predloga zakona je bilo s strani nekaterih razpravljalcev (predstavniki delodajalcev), izpostavljeno stališče, da ima lahko to nenačelno, enostransko in med socialnimi partnerji neusklajeno vlaganje predlogov zakonov v zakonodajno proceduro negativne posledice za socialni dialog, saj pomeni kršitev načel njegovega delovanja. V povezavi z vloženo novelo se jim zdi z vidika načelnosti problematična tudi vloga in podpora Vlade kot tretje strani socialnega dialoga. Z enostransko spremembo opredelitve minimalne plače tako sindikati kot predstavniki Vlade kršijo podpisano Konvencijo o minimalnih osebnih dohodkih (Mednarodne organizacije dela, ILO), ki jasno opredeljuje vlogo obeh socialnih partnerjev v procesu določanja, spreminjanja in usklajevanja minimalne plače. V skladu s konvencijo se mora ta določati, spreminjati in usklajevati po opravljenem predhodnem posvetovanju z reprezentativnimi socialnimi partnerji. Glede na način vložitve Predloga zakona je bila reprezentativnim predstavnikom delodajalcev prvič v zgodovini obstoja samostojne države odvzeta možnost usklajevanja in pogajanja o osnutku predpisa s področja dela oziroma socialne varnosti. Po mnenju predstavnikov predlagateljev predloga zakona (predstavniki sindikatov) z vložitvijo navedenega predloga zakona v zakonodajno proceduro ni bila kršena vsebina obstoječega socialnega sporazuma, ker je bila tematika minimalne plače v času pogajanj o socialnem sporazumu, zaradi nezmožnosti doseganja soglasja o tej temi, iz njegove vsebine dogovorno izpuščena. V preteklih letih so že večkrat neuspešno predlagali spremembe minimalne plače, med drugim so v času pogajanj o vsebini aktualnega socialnega sporazuma predlagali postopno spreminjanje definicije minimalne plače na način, da bi se iz njene definicije skozi prihodnja leta postopoma izvemali posamezni dodatki, a se delodajalska stran s tem ni strinjala. V nadaljevanju so članice in člani Odbora izrazili podporo Predlogu zakona in poudarili, da predlagane spremembe prinašajo pravičnejše plačilo za delo ranljivi skupini zaposlenih, katerih plače so, glede na raven življenjskih stroškov, nizke in jim ne omogočajo dostojnega preživetja. Prav tako so se strinjali, da so ob uveljavitvi nove definicije minimalne plače potrebne tudi spodbude za ohranjanje konkurenčnosti gospodarstva in razbremenitev stroškov dela, različne spodbude gospodarstvu pa že sedaj niso novost. Ob tem so nekateri še izpostavili, da je prispevna stopnja delodajalcev v Sloveniji že sedaj zelo nizka, predstavniki sindikatov pa so v nadaljnji razpravi glede stroškov dela in davčnih prihodkov izpostavili, da je največ davčnih prihodkov v Sloveniji zagotovljenih z obdavčitvijo dela, kateri sledijo davki na potrošnjo in šele na tretjem mestu davki na kapital. Kljub večkrat izpostavljenemu načelu pravičnosti, kateremu naj bi sledila redefinicija minimalne plače in ga podpirajo, so predstavniki delodajalcev poudarili, da je treba v trenutni gospodarski situaciji biti

pozoren tudi na vzdržnost sistema, saj je izjemnega pomena tudi rentabilnost ter da iz tega naslova še vedno obstaja tveganje za izgubo delovnih mest. V zaključku razprave so članice in člani Odbora opozorili, da minimalna plača ni samo socialna kategorija, temveč tudi ekonomska in ta vpliva na materialni položaj posameznika, potrošnje in dostojnost dela. V razpravi o najranljivejših skupinah, ki prejemajo minimalno plačo, in na katere gospodarska rast nima takojšnjega vpliva, so nekateri izpostavili tudi potrebo po ukrepih za povečanje potrošnje in krepitev srednjega razreda.

* * *

Odbor **je sprejel:**

- amandmaje Poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD za **novi 1. a člen in k 2. členu.**

Odbor **ni sprejel:**

- amandmaja Poslanske skupine Združene levice k **1. členu.**

* * *

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih Predloga zakona ter jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

* * *

Za poročevalca Odbora na seji Državnega zbora je bil določen predsednik Odbora Uroš Prikl.

Tina K. Premik
sekretarka Odbora

Uroš Prikl
predsednik

DOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA

o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

V Zakonu o minimalni plači (UL, RS, št. 13/2010), se v 2. členu doda novi tretji odstavek, ki glasi:

(3) »V minimalno plačo se ne všttevajo:

- dodatek za nočno delo,
- dodatek za delo v nedeljo,
- dodatek za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu.«

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

1.a člen

(začetek obračunavanja minimalne plače)

Minimalna plača se začne obračunavati v skladu s tem zakonom za plačilo dela, opravljenega od 1. januarja 2016.

2. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.